

Rusko posílilo kontrolu nad oblastí Sahel – a nyní se dívá na západní pobřeží Afriky

 theconversation.com/russia-has-tightened-its-hold-over-the-sahel-region-and-now-its-looking-to-africas-west-coast-228035

Olumba E. Ezenwa, John Sunday Ojo

Ozbrojené jednotky v Nigeru svrhly vládu v červenci 2023 a chopily se moci pro sebe. Následující měsíce byly plné spekulací, že se vojenská vláda spojí s Moskvou a možná vytvoří vztahy s ruskou armádou nebo jejími spolupracovníky.

To se nyní stalo skutečností na úkor západních zájmů v zemi. Ve středu 10. dubna přiletělo do nigerijského hlavního města Niamey ruské letadlo, které údajně převáželo ruské vojenské trenažéry a vybavení, včetně ruského systému protivzdušné obrany. Znamenalo to začátek nového spojení mezi Kremlem a nigerskými vojenskými vůdci.

Po příjezdu ruské vojenské techniky a poradců se stovky demonstrantů shromáždily v Niamey, aby požadovaly stažení amerických sil. Niger je centrem amerických operací v západní a severní Africe od roku 2012, kdy obě země podepsaly vojenský pakt.

USA od té doby oznámily, že stáhne z Nigeru více než 1000 vojáků. To povede k uzavření základny 201, klíčového amerického bezpilotního zařízení, které bylo používáno při operacích proti džihádistickým teroristickým skupinám v oblasti Sahelu.

Evropané, získejte náš týdenní zpravodaj s analýzou od evropských vědců

Užší vztahy Nigeru s Ruskem přicházejí měsíc poté, co vysocí američtí představitelé navštívili Niger a vyjádřili znepokojení nad potenciálními vztahy země s Ruskem a Íránem. Po schůzce mluvčí nigerské armády, plukovník Amadou Abdramane, kritizoval „shovívavý postoj“ Američanů za to, že upírají nigerijskému lidu právo vybrat si, se kterými zeměmi se spojí.

Bylo také oznámeno , že USA dočasně stáhnou své vojáky z Čadu, jen pár týdnů poté, co šéf čadských vzdušných sil zastavil veškeré operace na základně dronů poblíž hlavního města země N'Djamena. Jak Čad přehodnocuje svá spojení a přiklání se k Rusku, stažení amerických jednotek bude pravděpodobně následovat stažení francouzských jednotek.

Zdá se, že strategie Washingtonu omezování ruského vlivu v nestabilních částech Afriky selhává .

Demonstranti v Niamey v Nigeru vyzývající ke stažení amerických jednotek z Nigeru 13. dubna 2024. Issifou Djibo / EPA

Země napříč Sahelem, regionem táhnoucím se od Senegalu k Rudému moři, se v posledních letech obrátily s žádostí o bezpečnostní pomoc na Rusko, tváří v tvář rostoucí regionální nestabilitě. Ruští žoldáci například podporovali ozbrojené síly Burkiny Faso a Mali v jejich boji proti povstaleckým skupinám.

Nyní Rusko zdvojnásobuje své zaměření na region tím, že zpřísňuje svou kontrolu nad několika sahelskými státy a hledá nové partnery dál – což je strategie, která by ho mohla postavit proti jiným

světovým mocnostem. Dalším bojištěm mohou být pobřežní západoafrické státy.

Mění se bojiště

Zájmy Ruska na západním africkém pobřeží se zdají být v zajištění vojenských, diplomatických a ekonomických paktů s vůdci těchto zemí výměnou za strategický přístup k Atlantskému oceánu. Tato strategie odráží, jak americká vojenská základna v Džibuti, Camp Lemonnier, poskytuje USA určitý přístup a kontrolu v Perském zálivu, Indickém oceánu a Suezském průplavu.

Džihádistické skupiny napojené na Al-Káidu a Islámský stát však v posledních letech pronikly i do západoafrických pobřežních států Benin, Ghana a Togo, kde pro své operace vytvořily novou osu. Benin byl zasažen obzvláště tvrdě. Útoky džihádistických teroristů proti civilistům se v roce 2023 téměř ztrojnásobily a vzrostly z více než 30 na zhruba 80.

USA se snazí vybudovat vojenské základny dronů podél západního afrického pobřeží ve snaze zastavit šíření těchto skupin. Ale ve svém svědectví před americkým Senátem 16. března generál Michael Langley, velitel amerického vojenského křídla, které chrání americké zájmy v Africe, varoval, že americký vliv na kontinentu byl v posledních letech „utopen“ ruskými dezinformacemi.

Drak a medvěd

Rusko musí vyvážit své úsilí o uplatnění vlivu v Africe se svými vztahy s Čínou. Za předsednictví Si Ťin-pchinga Čína také tvrdě pracovala na růstu svého vlivu na kontinentu.

Rusko a Čína jednají se zeměmi v Africe různými způsoby. Rusko využívá vojenské a diplomatické pobídky k přilákání a udržení partnerů na kontinentu. Čína místo toho využívá rozvojové projekty a velké dluhy, aby přitáhla africké spojence do svého tábora.

Čína je například největším věřitelem Džibutska a drží dluh ve výši více než 1,4 miliardy USD (1,1 miliardy liber). Tváří v tvář rostoucí inflaci a přetrvávajícímu suchu pozastavilo Džibutsko v roce 2023 splácení úvěrů Číně, po vzoru Zambie před několika lety.

V případě selhání by Čína mohla převzít kontrolu nad jedním nebo všemi projekty, které financovala, aby kompenzovala svou ztrátu. Patří mezi ně přístav země a její mezinárodní zóna volného obchodu.

Čína a Rusko nejsou formálními spojenci. V posledním desetiletí však vztahy rozšířili. Si Ťin-pching nazval Putina svým „nejlepším přítelem a kolegou“, zatímco ruský prezident svého čínského protějšku oslovil jako „drahého přítele“.

Ruský prezident Vladimir Putin a čínský prezident Si Ťin-pching si potřásají rukou před setkáním v čínském Pekingu v říjnu 2023. Sergey Guneev / Sputnik / Kremlin Pool / EPA

Čína také souhlasila s dalším posílením svých vztahů s Ruskem po schůzce ruského ministra zahraničí Sergeje Lavrova a čínského ministra zahraničí Wang Yi v Pekingu 9. dubna. Obě země mohou v

budoucnu uzavřít partnerství se stejnými africkými spojenci. , což umožnilo další růst vlivu Kremlu na kontinent.

Čtěte více: *Jak posílily vztahy mezi Čínou a Ruskem po válečných zakolísání na Ukrajině? Odborné otázky a odpovědi*

USA a Rusko jsou ve sporu o svůj vliv v Africe . Současná situace odráží starý boj o rozdělení Afriky mezi velké a rozvíjející se světové mocnosti a mohla by vyvolat zástupnou válku mezi zeměmi v Africe.

Vzhledem k tomu, že Afrika se již potýká s rozšířenou korupcí a těžkostmi způsobenými staromódními a loutkovými vůdci, násilnými konflikty a převraty, je třeba zabránit cizím mocnostem v dalším zhoršování situace pod rouškou protiteroristických operací.